

Брюксел, 31 юли 2025 г.
(OR. en)

11314/25
ADD 1

Междуетноститутуционално досие:
2025/0243 (NLE)

COPEN 201
DROIPEN 78
JAI 1041
ENV 705
RELEX 1010

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	29 юли 2025 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2025) 433 annex
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЯ към Предложение за Решение на Съвета за подписване от името на Европейския съюз на Конвенцията на Съвета на Европа за опазване на околната среда чрез наказателното право

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 433 annex.

Приложение: COM(2025) 433 annex

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.7.2025 г.
COM(2025) 433 final

ANNEXES 1 to 2

ПРИЛОЖЕНИЯ

към

Предложение за Решение на Съвета

**за подписване от името на Европейския съюз на Конвенцията на Съвета на
Европа за опазване на околната среда чрез наказателното право**

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

134-та сесия на Комитета на министрите

(Люксембург, 13 и 14 май 2025 г.)

Конвенцията на Съвета на Европа за опазване на околната среда чрез наказателното право

ПРЕАМБЮЛ

Държавите — членки на Съвета на Европа, и останалите страни, подписали настоящата конвенция,

като припомнят Декларацията от Рейкявик, приета на 4-ата среща на върха на държавните и правителствените ръководители на Съвета на Европа (Рейкявик, 16 и 17 май 2023 г.), в която държавните и правителствените ръководители на Съвета на Европа заявиха ангажимента си да засилят работата си в Съвета на Европа по аспектите на околната среда, свързани с правата на човека, да определят предизвикателствата, породени от тройната планетарна криза вследствие на замърсяване, изменение на климата и загуба на биологично разнообразие за правата на човека, и да допринесат за разработването на общи отговори на тези предизвикателства;

като припомнят Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ETS № 5, 1950 г.) и протоколите към нея, Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (ETS № 104, 1979 г.) и Конвенцията на Съвета на Европа за ландшафта (ETS № 176, 2000 г.);

като имат предвид Европейската конвенция за екстрадиция (ETS № 24, 1957 г.) и протоколите към нея, Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси (ETS № 30, 1959 г.) и протоколите към нея, Европейската конвенция за международно признаване на присъди (ETS № 70, 1970 г.), Европейската конвенция за трансфер на производства по наказателни дела (ETS № 73, 1972 г.), Наказателната конвенция относно корупцията (ETS № 173, 1999 г.), Конвенцията за престъпления в кибернетичното пространство (ETS № 185, 2001 г.) и протоколите към нея, както и Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма (CETS № 198, 2005 г.);

като имат предвид Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни (ETS № 108, 1981 г.) и Протокола за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни (CETS № 223, 2018 г.);

като припомнят следните препоръки на Комитета на министрите към държавите — членки на Съвета на Европа: Препоръка № R (88) 18 относно отговорността на

предприятията с юридическа правосубектност за престъпления, извършени при осъществяването на тяхната дейност, Препоръка № R (96) 8 относно политиката за борба с престъпността в Европа в период на промени, Препоръка Rec(2001)11 относно ръководните принципи за борба с организираната престъпност, Препоръка CM/Rec(2014)7 относно защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, Препоръка CM/Rec(2022)9 относно защитата на свидетели и лица, които сътрудничат на правосъдието, и Препоръка CM/Rec(2022)20 относно правата на човека и опазването на околната среда;

като припомнят Резолюция (77) 28 на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно приноса на наказателното право за опазването на околната среда;

като припомнят Резолюция 2398 (2021) и Препоръка 2213 (2021) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа „Разглеждане на въпросите на наказателната и гражданската отговорност в контекста на изменението на климата“, Резолюция 2477 (2023) и Препоръка 2246 (2023) „Въздействие на въоръжените конфликти върху околната среда“ и Препоръка 2272 (2024) „Интегриране на правото на човека на безопасна, чиста, здравословна и устойчива околна среда в процеса от Рейкявик“, в които се призовава за признаване на екоцида, който вече е уреден в законодателството на някои държави — членки на Съвета на Европа, и се обсъжда на международно равнище;

като вземат предвид съдебната практика на Европейския съд по правата на човека, в която се установяват важни стандарти по отношение на защитата на правата на човека и околната среда;

като вземат предвид Директива (ЕС) 2024/1203 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година относно защитата на околната среда чрез наказателно право и за замяна на директиви 2008/99/ЕО и 2009/123/ЕО;

като вземат предвид Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (1992 г.) и Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (1998 г.);

като вземат предвид Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност (2000 г.) и Конвенцията на ООН срещу корупцията (2003 г.);

като вземат предвид Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) (1973 г.) и Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие (1992 г.);

като вземат предвид Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби (MARPOL, 1973 г.) и протоколите към нея, Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море (Конвенцията SOLAS, 1974 г.), Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS, 1982 г.), Конвенцията за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера (1992 г.) и Международната конвенция от Хонконг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби (2009 г.);

като вземат предвид Конвенцията за физическа защита на ядрения материал и ядрените съоръжения и нейното изменение (1979 г.), Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (1979 г.), Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой (1987 г.), Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (1989 г.), Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (1991 г.), Конвенцията за ядрена безопасност (1994 г.), Единната конвенция за

безопасност при управление на отработено гориво и за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци (1997 г.), Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (2001 г.) и Конвенцията Минамата относно живака (2013 г.);

като припомнят принципите на Декларацията, приета на Конференцията на ООН за жизнената среда на човека (1972 г.) и Декларацията от Рио де Жанейро на ООН за околната среда и развитието (1992 г.);

като припомнят Парижкото споразумение, прието в рамките на 21-вата Конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP 21) на 12 декември 2015 г. и открито за подписване на 22 април 2016 г., Пакта за климата от Глазгоу, приет в рамките на COP 26, резултатите от първия глобален преглед, приети в рамките на COP 28, и глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин—Монреал, приета от страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие на 18 декември 2022 г.;

като припомнят следните резолюции на Общото събрание на ООН: A/RES/75/196 от 16 декември 2020 г., озаглавена „Укрепване на програмата на ООН за превенция на престъпността и за наказателно правосъдие, по-специално на капацитета за техническо сътрудничество по линия на програмата“; A/RES/76/185 от 16 декември 2021 г., озаглавена „Предотвратяване и борба с престъпленията, засягащи околната среда“; A/RES/76/300 от 28 юли 2022 г., озаглавена „Правото на човека на чиста, здравословна и устойчива околна среда“; и A/RES/77/325 от 25 август 2023 г., озаглавена „Борба с незаконния трафик на екземпляри от дивата флора и фауна“;

като припомнят следните резолюции на Икономическия и социален съвет на ООН: Резолюция 2013/40 от 25 юли 2013 г. „Предотвратяване на престъпленията и ответни действия в областта на наказателното правосъдие срещу незаконния трафик на защитени видове дива фауна и флора“, Резолюция 2008/25 от 24 юли 2008 г. „Международно сътрудничество за предотвратяване и борба с незаконния международен трафик на продукти от горското стопанство, включително дървен материал, екземпляри от дивата флора и фауна и други горски биологични ресурси“ и Резолюция 1996/10 от 23 юли 1996 г. „Ролята на наказателното право в защитата на околната среда“;

като припомнят Декларацията от Киото относно напредъка в предотвратяването на престъпленията, в наказателното правосъдие и върховенството на закона: към изпълнение на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, приета на 14-ия конгрес на ООН за предотвратяване на престъпленията и наказателно правосъдие, който се проведе в Киото, Япония, от 7 до 12 март 2021 г.

като припомнят следните резолюции на Конференцията на страните по Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност: Резолюция 11/3 от октомври 2022 г., озаглавена „Резултати от съвместната тематична дискусия на Работната група на правителствени експерти по техническа помощ и Работната група за международно сътрудничество по прилагането на Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност за предотвратяване и борба с транснационалната организирана престъпност, засягаща околната среда“, Резолюция 31/1 от май 2022 г. на Комисията по предотвратяване на престъпленията и наказателно правосъдие, озаглавена „Укрепване на международната правна рамка за международно сътрудничество за предотвратяване и борба с незаконния трафик на екземпляри от дивата флора и фауна“, както и Резолюция 10/6 от октомври 2020 г., озаглавена „Предотвратяване и борба с престъпленията, засягащи околната среда,

които попадат в обхвата на Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност“; и

като признават основната роля и отговорност на държавите при определянето на политиките и стратегиите си за предотвратяване и борба с престъпленията срещу околната среда;

като вземат предвид съществуващите изследвания относно разходите, свързани с престъпленията срещу околната среда;

като признават, че дейностите на организираната престъпност срещу околната среда възпрепятстват и подкопават усилията на държавите за защита на околната среда, утвърждаване на върховенството на закона и постигане на устойчиво развитие;

като признават, че престъпленията срещу околната среда имат отрицателно въздействие върху икономиките, общественото здраве, безопасността на хората, продоволствената сигурност, поминъка и местообитанията;

като признават основната роля на ефективното международно сътрудничество за предотвратяването и борбата с престъпленията срещу околната среда и, за тази цел, като признават важността на разглеждането, преодоляването и ефективното реагиране на международните предизвикателства и пречки, които възпрепятстват такова сътрудничество;

като отбелязват също така важния принос на други заинтересовани страни, включително частния сектор, гражданското общество, неправителствените организации, медиите, академичните среди и научната общност, за предотвратяването и борбата с престъпленията срещу околната среда;

като признават също, че гражданското общество, включително неправителствените организации за опазване на околната среда, играят важна роля за повишаване на осведомеността на обществото по въпросите на околната среда и в областта на предотвратяването и разкриването на престъпления срещу околната среда;

като признават значението на надлежната проверка от страна на юридическите лица за осигуряване на опазването на околната среда и за предотвратяване на престъпления срещу околната среда;

като признават, че престъпленията срещу околната среда все повече имат екстериториални последици и приемат формата на международен трафик, което, заедно с ускоряването на процесите на разпадане (климатични промени, загуба на биологично разнообразие, изчерпване на природните ресурси, унищожаване на местообитания и др.), налага необходимостта от общи минимални стандарти в наказателното право като част от обща и основана на сътрудничество международна рамка;

като признават, че престъпленията срещу околната среда могат да приемат различни форми, които трябва да бъдат установени, определени и инкриминирани в закона по ясен, ефективен и пропорционален начин, при пълно зачитане на принципа на законност;

като признават, че някои умишлени деяния, обхванати от настоящата конвенция, могат да причинят особено тежки вреди на околната среда и че това следва да се признае за особено тежко престъпление,

се споразумяха за следното:

Глава I — Цели, приложно поле, определения и недискриминация

Член 1 — Цели на Конвенцията

1. Целите на настоящата конвенция са:
 - а) ефективно предотвратяване и борба с престъпленията срещу околната среда;
 - б) насърчаване и засилване на националното и международното сътрудничество в борбата с престъпленията срещу околната среда;
 - в) установяване на минимални правила, които да служат за ориентир на държавите в тяхното национално законодателство;

като по този начин се насърчава и засилва защитата на околната среда.

2. За да се гарантира ефективното прилагане на разпоредбите на настоящата конвенция от страните, с нея се създава специален механизъм за мониторинг.

Член 2 — Приложно поле на Конвенцията

1. Настоящата конвенция се прилага за предотвратяването, разкриването, разследването, наказателното преследване и санкционирането на престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция.
2. Настоящата конвенция се прилага в мирно време и в ситуации на въоръжен конфликт, военно положение или окупация.

Член 3 — Определения

За целите на настоящата конвенция:

- а) понятието „незаконно“ означава деяние, извършено в нарушение на национален закон или подзаконен акт, административна разпоредба или решение, прието от компетентен орган с цел защита на околната среда. Деянието е незаконно, дори ако е извършено с разрешение на компетентен орган на някоя от страните, когато разрешението е получено чрез измама, корупция, изнудване или принуда;
- б) понятието „вода“ означава всички категории повърхностни води, включително реки, езера, преходни води, крайбрежни води, всички подземни водни обекти и всички морски води, включително океани и морета;
- в) понятието „екосистема“ означава динамичен комплекс от растителни, гъбни, животински и микроорганизмови съобщества и тяхната нежива околна среда, които взаимодействат като функционална единица. То включва типове местообитания, местообитания на видове и популации на видове;
- г) понятието „отпадъци“ означава всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи.

Член 4 — Принцип на недискриминация

Прилагането на разпоредбите на настоящата конвенция от страните се осигурява без дискриминация на основания като пол, раса, цвят на кожата, език, възраст, религия, политически или други убеждения, национален или социален произход, принадлежност

към национално малцинство, имуществено състояние, рождение, сексуална ориентация, здравословно състояние, увреждане или друг статут.

Глава II — Интегрирани политики и събиране на данни

Член 5 — Всеобхватни и координирани политики

1. Страните предприемат необходимите законодателни или други мерки за приемане и прилагане на ефективни, всеобхватни и координирани политики, които включват подходящи мерки за предотвратяване и борба с извършването на всички престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция.
2. Страните предприемат необходимите законодателни или други мерки за създаване на подходящи механизми за координация и сътрудничество на стратегическо и оперативно равнище между всички свои компетентни органи, участващи в предотвратяването и борбата с престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция. Тези механизми имат за цел:
 - а) осигуряване на общо разбиране за връзката между наказателното и административното правоприлагане, както и приемане на общи приоритети и практики;
 - б) обмен на информация за стратегически и оперативни цели в рамките на националното законодателство, включително правилата за защита на данните; и
 - в) обмен на най-добри практики.
3. Страните разглеждат възможността да определят или създадат един или повече официални органи, отговорни за координацията, изпълнението, мониторинга и оценката на политиките и мерките за предотвратяване и борба с извършването на престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, като отчитат конституционните си традиции, правни системи и национални особености.
4. Мерките, предприети съгласно настоящия член, включват всички съответни участници, като държавни агенции, национални, регионални и местни парламенти и органи, включително съдебните органи, прокуратурата, правоприлагащите органи и, когато е уместно, неправителствени организации и други заинтересовани организации и структури.
5. Страните разглеждат възможността да възложат на специализирани разследващи органи, прокурори и съдии да работят по предотвратяването, разследването, наказателното преследване и постановяването на присъди по престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, като отчитат конституционните си традиции, правни системи и национални особености, както и при спазване на правилата, уреждащи статута и функциите на практикуващите юристи.

Член 6 — Национална стратегия

Страните предприемат необходимите законодателни или други мерки за изготвяне и публикуване на национална стратегия за предотвратяване и борба с престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, която да обхваща:

- а) целите и приоритетите на националната политика в тази област;

- б) ролите и отговорностите на компетентните органи;
- в) необходимите ресурси и начините за подкрепа на работещите в областта на правоприлагането;
- г) механизмите за редовна оценка на това дали целите на такава национална стратегия се постигат; и
- д) помощта на международни мрежи, които се занимават с въпроси, пряко свързани с предотвратяването и борбата с престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, и свързаните с тях нарушения.

Член 7 — Ресурси

Страните отпускат подходящи финансови и човешки ресурси за предотвратяване и борба с извършването на всички престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция.

Член 8 — Обучение на специалисти

1. Страните осигуряват подходящо и редовно мултидисциплинарно, техническо и правно обучение за съответните специалисти, които се занимават с предотвратяването, разкриването, разследването, наказателното преследване и постановяването на присъди по престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, при спазване на правилата, уреждащи статута и функциите на практикуващите юристи.
2. Страните насърчават включването на инструкции за координирано сътрудничество между различни органи в обучението, посочено в параграф 1 от настоящия член, за да се позволи цялостно и подходящо разглеждане на препратените случаи, свързани с престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция.

Член 9 — Събиране на данни и изследвания

1. За целите на прилагането на настоящата конвенция страните се задължават:
 - а) да събират на редовни интервали от време съответни статистически данни за случаи, свързани с престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция; и
 - б) да насърчават изследванията в областта на престъпленията срещу околната среда с цел да се проучат основните причини и последиците от тях, честотата на престъпленията и процентът на осъдителните присъди, както и ефикасността на мерките, предприети за прилагането на настоящата конвенция.
2. Страните предоставят на Комитета на страните, посочен в член 46 от настоящата конвенция, информацията, събрана съгласно настоящия член.
3. Страните предприемат необходимите законодателни или други мерки, за да гарантират, че информацията, събрана съгласно настоящия член, е достъпна за обществеността.

Глава III — Превенция

Член 10 — Общи задължения

Страните предприемат необходимите законодателни или други мерки за предотвратяване на извършването на престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, от физически или юридически лица, по целесъобразност в сътрудничество с гражданското общество и неправителствените организации.

Член 11 — Повишаване на осведомеността

1. Страните предприемат необходимите мерки за популяризиране или организиране на информационни и осведомителни кампании, свързани с предотвратяването и борбата с престъпленията срещу околната среда, когато е целесъобразно, в сътрудничество с гражданското общество и неправителствените организации.
2. Страните предприемат необходимите мерки за осигуряване на широко разпространение сред широката общественост на информация за мерките, които могат да се предприемат за предотвратяване на престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция.

Глава IV — Материално наказателно право

Раздел 1 — Замърсяване, продукти и вещества

Член 12 — Престъпления, свързани с незаконно замърсяване

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — изпускането, емисията или влягането на количество материали или вещества, енергия или йонизиращо лъчение във въздуха, почвата или водата, което причинява или има вероятност да причини смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.

Член 13 — Престъпления, свързани с пускането на пазара на продукти в нарушение на екологичните изисквания

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато е извършено по незаконен и умишлен начин — пускането на пазара, в нарушение на забрана или друго изискване, целящо опазване на околната среда, на продукт, чиято употреба води до изпускане, емисия или влягане на количество материали или вещества, енергия или йонизиращо лъчение във въздуха, почвата или водата, което причинява или има вероятност да причини смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, водата или почвата, или на животни или растения в резултат на употребата на продукта в по-широк мащаб, и по-конкретно употребата на продукта от множество потребители, независимо от техния брой.

Член 14 — Престъпления, свързани с химични вещества

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — производството, пускането или предоставянето

на пазара, вноса, износа или употребата на регулирани химични вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смеси или в изделия, включително вграждането им в изделия, когато тези деяния са забранени съгласно националното право, целящо опазване на околната среда, и причиняват или е вероятно да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.

2. Страните могат да определят националните си разпоредби, които решават да обвържат с параграф 1 от настоящия член, и да уведомят за тях Секретариата.

Член 15 — Престъпления, свързани с радиоактивни материали или вещества

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — изработването, производството, преработката, манипулирането, използването, държането, съхранението, транспортирането, вноса, износа или обезвреждането на радиоактивни материали или вещества, когато тези деяния причиняват или е вероятно да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.

Член 16 — Престъпления, свързани с живака

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — производството, употребата, съхранението, вноса или износа на живак, живачни съединения и смеси на живака и продукти с добавен живак, когато тези деяния причиняват или е вероятно да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.

Член 17 — Престъпления, свързани с вещества, които нарушават озоновия слой

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — производството, пускането на пазара, вноса, износа, употребата или освобождаването на вещества, които нарушават озоновия слой, или производството, пускането на пазара, вноса или износа на продукти и оборудване, съдържащи или зависещи от такива вещества.

Член 18 — Престъпления, свързани с флуоросъдържащи парникови газове

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — производството, пускането на пазара, вноса, износа, употребата или освобождаването на флуоросъдържащи парникови газове, или пускането на пазара или вноса на продукти и оборудване, съдържащи или зависещи от такива газове.

Раздел 2 — Отпадъци

Член 19 — Престъпления, свързани с незаконното събиране, третиране, транспортиране, оползотворяване, обезвреждане или превоз на отпадъци

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — събирането, третирането, транспортирането,

оползотворяването или обезвреждането на отпадъци, надзора над тези дейности и следексплоатационните грижи за депата, включително действията, предприети в качеството на търговец или брокер (управление на отпадъци), когато тези деяния:

- а) се отнасят за опасни отпадъци, определени в съответствие с националното законодателство, когато количеството им е значително; или
 - б) се отнасят до други отпадъци, различни от посочените в параграф 1, буква а) от настоящия член, и причиняват или има вероятност да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.
2. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато е извършен по незаконен и умишлен начин — трансграничния превоз на отпадъци, когато този превоз се извършва в количества, които не са незначителни, независимо дали се извършва с един или с няколко превоза, които изглеждат свързани.

Раздел 3 — Инсталации

Член 20 — Престъпления, свързани с незаконната експлоатация или затваряне на инсталация, в която се извършва опасна дейност

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — експлоатацията или затварянето на инсталация, в която се извършва опасна дейност, когато тези деяния причиняват или има вероятност да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.
2. Страните могат да определят националните си разпоредби, които решават да обвържат с параграф 1 от настоящия член, и да уведомят за тях Секретариата.

Член 21 — Престъпления, свързани с незаконната експлоатация или затваряне на инсталация, в която се използват опасни вещества

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — експлоатацията или затварянето на инсталация, в която се съхраняват или използват опасни вещества или смеси, когато тези деяния причиняват или има вероятност да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.
2. Страните могат да определят националните си разпоредби, които решават да обвържат с параграф 1 от настоящия член, и да уведомят за тях Секретариата.

Раздел 4 — Кораби

Член 22 — Престъпления, свързани с незаконното рециклиране на кораби

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато е извършено по незаконен и умишлен начин — неспазването от страна на собственика на кораб на приложимите изисквания,

които налагат рециклирането на кораба в съоръжения за рециклиране на кораби, отговарящи на изискваните екологични стандарти.

Член 23 — Престъпления, свързани с изхвърлянето на замърсяващи вещества от кораби

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато е извършено по незаконен и умишлен начин — изхвърлянето на замърсяващи вещества от кораби, когато това деяние причинява или има вероятност да причини влошаване на качеството на водата или вреди на морската среда.

Раздел 5 — Природни ресурси

Член 24 — Престъпления, свързани с незаконно извличане на повърхностни или подземни води

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато е извършено по незаконен и умишлен начин — извличането на повърхностни или подземни води, което причинява или има вероятност да причини значителни вреди на екологичното състояние или потенциал на повърхностните водни обекти или на количественото състояние на подземните водни обекти.

Член 25 — Престъпления, свързани с търговията с незаконно добит дървен материал

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато е извършено по незаконен и умишлен начин — пускането на пазара на незаконно добит дървен материал или на изделия, получени от такъв дървен материал, освен когато деянието касае незначително количество.

Член 26 — Престъпления, свързани с незаконна миннодобивна дейност

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — миннодобивните дейности, които изискват оценка на въздействието върху околната среда или равностойна екологична процедура съгласно националното законодателство, когато се извършват без изискваното по закон разрешение за осъществяване по отношение на екологичните аспекти, установено съгласно националното законодателство, и когато причиняват или има вероятност да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.
2. Страните могат да определят националните си разпоредби, които решават да обвържат с параграф 1 от настоящия член, и да уведомят за тях Секретариата.

Раздел 6 — Биологично разнообразие

Член 27 — Престъпления, свързани с незаконното убиване, унищожаване, придобиване и притежание на защитени видове от дивата фауна или флора

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — убиването, унищожаването, придобиването или притежанието на

екземпляр или екземпляри от защитени видове от дивата фауна или флора, включително придобиването или притежанието на части или продукти от екземпляри, освен когато тези деяния се отнасят до незначителни количества от тези екземпляри, като се взема под внимание, когато е относимо, природозащитният статус на вида.

Член 28 — Престъпления, свързани с незаконната търговия със защитени видове от дивата фауна или флора

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — продажбата или предлагането за продажба на екземпляр или екземпляри от защитени видове от дивата фауна или флора, или части или продукти от тях, освен в случаите, когато тези деяния се отнасят до незначителни количества от тези екземпляри, като се взема под внимание, когато е относимо, природозащитният статус на вида.
2. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато е извършена по незаконен и умишлен начин — трансграничната търговия с екземпляри от защитени видове от дивата фауна или флора, или части или продукти от тях, освен в случаите, когато това деяние се отнася до незначителни количества от тези екземпляри, като се взема под внимание, когато е относимо, природозащитният статус на вида.

Член 29 — Престъпления, свързани с незаконното влошаване на състоянието на местообитания в рамките на защитена територия

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — причиняването на влошаване на състоянието на местообитание в рамките на защитена територия или обезпокояването на защитени животински видове в рамките на защитена територия съгласно определението в националното право, когато това влошаване или обезпокояване е значително.
2. Страните могат да определят местообитания в рамките на защитена територия и защитени животински видове, които решават да включат в обхвата на разпоредбите на параграф 1 от настоящия член, и да уведомят за тях Секретариата.

Член 30 — Престъпления, свързани с инвазивни чужди видове

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление в националното си право — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — вносът на националната територия, пускането на пазара, съхранението, развъждането, транспортирането, използването, размяната, допускането на възпроизвеждането, отглеждането или култивирането, освобождаването в околната среда или разпространението на инвазивни чужди видове, които са определени в националното право като видове, засягащи околната среда, когато тези деяния причиняват или има вероятност да причинят смърт или сериозни увреждания на лице или значителни вреди на качеството на въздуха, почвата или водата, или на животни или растения.

Раздел 7 — Особено тежко престъпление

Член 31 — Особено тежко престъпление

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като особено тежко престъпление всяко от престъпленията, установени в съответствие с настоящата конвенция, когато е извършено умишлено и когато това престъпление води до унищожаване или причинява необратими, повсеместни и значителни вреди, или причинява дълготрайни, повсеместни и значителни вреди на екосистема със значителен размер или със значителна екологична стойност, или на местообитание в рамките на защитена територия, или на качеството на въздуха, почвата или водата.

Раздел 8 — Общи наказателноправни разпоредби

Член 32 — Подбуждателство, помагачество и опит

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление — когато са извършени по незаконен и умишлен начин — подбуждателството или помагачеството за извършване на престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция.
2. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление — когато е извършен по незаконен и умишлен начин — опита за извършване на престъпленията, определени като такива в съответствие с членове 12—21, членове 23—25, член 28, параграф 2 и член 30 от настоящата конвенция.
3. Страните разглеждат възможността да предприемат необходимите законодателни мерки, за да определят като престъпление — когато е извършен по незаконен и умишлен начин — опита за извършване на престъпленията, определени като такива в съответствие с член 27 и член 28, параграф 1 от настоящата конвенция.

Член 33 — Компетентност

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки за установяване на компетентност по отношение на всички престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, когато престъплението е извършено:
 - а) на тяхна територия;
 - б) на борда на кораб, плаващ под тяхно знаме;
 - в) на борда на въздухоплавателно средство, регистрирано съгласно тяхното законодателство; или
 - г) от техен гражданин.
2. Страните разглеждат възможността да предприемат необходимите законодателни мерки за установяване на компетентност по отношение на всички престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, когато престъплението е извършено срещу един от техните граждани.
3. Страните предприемат необходимите законодателни мерки за установяване на компетентност по отношение на всички престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, когато предполагаемите извършители се намират на тяхна територия и не могат да бъдат екстрадирани в друга държава единствено въз основа на тяхното гражданство.

4. Когато повече от една страна претендира за компетентност по отношение на предполагаемо престъпление, определено като такова в съответствие с настоящата конвенция, съответните страни се консултират помежду си, когато това е уместно, за да определят коя от тях е в най-добра позиция да проведе наказателното преследване.
5. Без да се засягат общите правила на международното право, настоящата конвенция не изключва упражняването на наказателна компетентност от страна по конвенцията в съответствие с нейното национално право.

Член 34 — Отговорност на юридическите лица

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност за престъпленията, определени като такива в настоящата конвенция, когато са извършени в тяхна полза от физическо лице, действащо самостоятелно или като член на орган на юридическото лице, което заема ръководна длъжност в юридическото лице, въз основа на:
 - а) пълномощие да представлява юридическото лице;
 - б) пълномощие да взема на решения от името на юридическото лице; или
 - в) пълномощие да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.
2. Освен в случаите, предвидени в параграф 1 от настоящия член, страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на физическо лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването на престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, в полза на това юридическо лице от физическо лице, действащо в качеството на негов подчинен.
3. В съответствие с правните принципи на страната отговорността на юридическото лице може да бъде наказателна, гражданска или административна.
4. Тази отговорност не изключва наказателната отговорност на физическото лице, което е извършило престъплението.

Член 35 — Санкции и мерки

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да гарантират, че престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, когато са извършени от физически лица, се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, които отчитат тежестта на престъплението. Възможните санкции включват лишаване от свобода и могат да включват и парични санкции.
2. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да гарантират, че на юридическите лица, подведени под отговорност в съответствие с член 34, се налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, които включват наказателноправни или други парични санкции и могат да включват други мерки, като например:
 - а) лишаване от право на упражняване на търговска дейност;

- б) лишаване от право на получаване на обществено подпомагане или помощи;
 - в) лишаване от достъп до публично финансиране, включително до процедури за възлагане на обществени поръчки, предоставяне на безвъзмездни средства, отдаване на концесии и отнемане на разрешителни и разрешения;
 - г) поставяне под съдебен надзор;
 - д) съдебна ликвидация;
 - е) суспендиране, отнемане или отмяна на разрешителни или разрешения за извършване на дейностите, довели до съответното престъпление;
 - ж) когато е налице обществен интерес — публикуване на целия съдебен акт, отнасящ се до престъпление срещу околната среда, или на част от него, без да се засягат правилата за защита на неприкосновеността на личния живот или на личните данни; или
 - з) задължение за създаване на схеми за комплексна проверка за подобряване на спазването на стандартите в областта на околната среда.
3. Страните предприемат, доколкото е възможно в рамките на техните национални правни системи, необходимите законодателни и други мерки, за да се позволи обезпечаването, изземването и конфискацията на:
- а) средствата на престъплението, което означава всяко имущество, което е използвано или се е предвиждало да бъде използвано по какъвто и да е начин, изцяло или частично, за извършване на престъпление или престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата Конвенция; и
 - б) облагите от извършването на престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, или имущество, чиято стойност съответства на тези облаги.
4. Страните разглеждат възможността да предприемат необходимите законодателни и други мерки в съответствие с националното си право, за да включат сред санкциите и мерките, приложими спрямо физически и юридически лица, възстановяването на околната среда, съгласно следните разпоредби:
- а) компетентният орган може да разпорежи възстановяването на околната среда във връзка с престъпление, определено като такова в съответствие с настоящата конвенция, при определени условия; и
 - б) компетентният орган може да постанови изпълнението на разпореждане за възстановяване на околната среда, което не е било изпълнено, за сметка на лицето, което е адресат на разпореждането, или спрямо това лице могат да бъдат наложени други наказателноправни или различни от наказателноправните санкции вместо или в допълнение към него.

Член 36 — Отегчаващи обстоятелства

1. Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да гарантират, че едно или няколко от следните обстоятелства, доколкото те не са вече част от елементите от състава на престъплението, могат, в съответствие с

приложимите разпоредби на националното право, да се вземат предвид като отегчаващи обстоятелства при определяне на санкциите за престъпленията, установени в съответствие с настоящата конвенция, а именно:

- а) престъплението е причинило тежки и повсеместни, или тежки и дълготрайни, или тежки и необратими вреди на екосистема;
- б) престъплението е извършено в рамките на престъпна организация;
- в) престъплението е включвало използването на неистински или преправени документи от страна на извършителя;
- г) престъплението е извършено от длъжностно лице или длъжностни лица при изпълнение на функциите им;
- д) извършителят вече е бил осъждан с окончателна присъда за престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция; или
- е) престъплението е донесло или се е очаквало да донесе значителни финансови облаги или да доведе до избягване на значителни разходи, пряко или косвено, доколкото те могат да бъдат определени.

2. Отегчаващото обстоятелство, посочено в параграф 1, точка а) от настоящия член, не се прилага за престъплението, посочено в член 31 от настоящата конвенция.

Член 37 — Предишни присъди, постановени от друга страна

Страните разглеждат възможността да предприемат необходимите законодателни мерки, за да се предвиди възможност при определяне на санкциите да се вземат предвид окончателните присъди, постановени от друга страна във връзка с престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция.

Глава V — Разследване, наказателно преследване и процесуално право

Член 38 — Образуване и продължаване на производството

Страните предприемат необходимите законодателни мерки, за да гарантират, че разследването или наказателното преследване на престъпления, установени в съответствие с настоящата конвенция, не зависят от подаването на жалба и че производството може да продължи, дори ако жалбата бъде оттеглена.

Член 39 — Право на участие в производството

Страните разглеждат възможността да предприемат необходимите законодателни и други мерки в съответствие с националното си право, за да предоставят на лицата, които имат достатъчен интерес или които твърдят, че е нарушено право, както и на неправителствените организации, които насърчават опазването на околната среда, правото да участват в наказателното производство по отношение на престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, доколкото тези процесуални права за такива лица и организации съществуват в националните правни системи на страните в производства за други престъпления, например в качеството на граждански ищец.

Глава VI — Международно сътрудничество

Член 40 — Международно сътрудничество по наказателноправни въпроси

1. В съответствие с разпоредбите на настоящата конвенция и чрез прилагането на съответните международни и регионални инструменти за сътрудничество по наказателноправни въпроси и споразумения, сключени въз основа на еднородно или реципрочно законодателство и вътрешни закони, страните си сътрудничат във възможно най-голяма степен за целите на:
 - а) предотвратяването, борбата и наказателното преследване на престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, включително обезпечаването, изземването и конфискацията;
 - б) защитата и предоставянето на помощ на свидетели и лица, които подават сигнали за престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, и сътрудничат на правосъдието;
 - в) разследванията или производствата във връзка с престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция; и
 - г) изпълнението на съответните присъди, постановени от съдебните органи на страните.
2. Ако страна, която поставя като условие за екстрадиция или за взаимопомощ по наказателноправни въпроси наличието на договор, получи искане за екстрадиция или за правна помощ по наказателноправен въпрос от страна, с която няма такъв договор, тя може, като действа в пълно съответствие с задълженията си съгласно международното право и при спазване на условията, предвидени в националното право на получилата искането страна, да счита настоящата конвенция за правно основание за екстрадиция или за взаимопомощ по наказателноправни въпроси по отношение на престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, и може да прилага, *mutatis mutandis*, членове 16 и 18 от Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност за тази цел.

Член 41 — Информация

1. Страна по конвенцията може, в рамките на вътрешното си право, да предаде на друга страна, без предварително искане, информация, получена в рамките на свои разследвания, когато счита, че разкриването на тази информация може да подпомогне страната получател при предотвратяването на престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, или при образуването или провеждането на разследвания или производства във връзка с такива престъпления, или че това разкриване може да доведе до искане за сътрудничество от тази страна въз основа на член 40 от настоящата конвенция.
2. Страна по конвенцията, получила информация в съответствие с параграф 1 от настоящия член, предоставя тази информация на компетентните си органи, за да могат да бъдат предприети процесуални действия, ако това бъде счетено за целесъобразно, или за да може тази информация да бъде взета предвид в съответните граждански и наказателни производства.
3. Предоставящата страна може, в съответствие с националното си право, да наложи условия за използването на такава информация от страната получател. Страната получател е обвързана от тези условия.

Член 42 — Защита на данните

Всяко предаване на лични данни от една от страните в съответствие с членове 40 и 41 от настоящата конвенция се извършва само ако са спазени условията, определени в приложимото законодателство и международните споразумения, уреждащи защитата на личните данни.

Глава VII — Мерки за защита

Член 43 — Правно положение на жертвите в наказателното разследване и производство

1. Страните предприемат необходимите законодателни и други мерки за защита на правата и интересите на жертвите на всички етапи на наказателното разследване и производство, в съответствие с националното си право, по-специално чрез:
 - а) предоставяне на информация на жертвите за техните права и за услугите, които са на тяхно разположение, а при поискване и за последващите действия по жалбата им, за повдигнатите обвинения и за хода на наказателното производство, освен в изключителни случаи, когато такова уведомяване може да попречи на нормалния ход на делото, както и за ролята им в него и за изхода на делото им;
 - б) предоставяне на възможност, в съответствие с процесуалните норми на националното право, да бъдат изслушани, да представят доказателства и да изберат средствата, чрез които техните възгледи, нужди и опасения да бъдат представени и разгледани, пряко или чрез посредник;
 - в) предоставяне на подходящи услуги за подкрепа, така че техните права и интереси да бъдат надлежно представени и взети под внимание; и
 - г) гарантиране на наличието на мерки за защита на жертвите и членовете на техните семейства от вторична и повторна виктимизация, от сплашване и от отмъщение.
2. Страните предприемат необходимите законодателни и други мерки, за да гарантират, че жертвите имат достъп, от първия си контакт с компетентните органи, до информация за съответните съдебни и административни производства.
3. Страните гарантират, че жертвите разполагат с достъп до правна помощ, когато имат качеството на страна в наказателното производство. Условията или процесуалните правила, съгласно които жертвите получават достъп до правна помощ, се определят от националното право.
4. Страните предприемат необходимите законодателни и други мерки, за да гарантират, че жертвите на престъпление, определено като такова в съответствие с настоящата конвенция, извършено на територията на страна, различна от тази, в която пребивават, могат да подадат жалба пред компетентните органи на държавата, в която пребивават, ако не са в състояние да го направят в страната, в която е извършено престъплението, или — в случай на тежко престъпление по смисъла на националното право на тази страна — ако не желаят да го направят.

5. Страните предприемат необходимите законодателни и други мерки, за да предоставят възможност на членовете на групи, фондации, сдружения или правителствени или неправителствени организации да оказват помощ и/или подкрепа на жертвите с тяхно съгласие в хода на наказателното производство във връзка с престъпленията, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, освен ако не е взето мотивирано решение за обратното.

Член 44 — Защита на свидетелите

1. Страните предприемат необходимите законодателни и други мерки, за да осигурят ефективна и подходяща защита срещу всяка форма на потенциални ответни действия с цел отмъщение или сплашване на свидетелите в наказателни производства във връзка с престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, и, когато е уместно, на техните роднини и други близки лица.
2. Параграф 1 от настоящия член се прилага и по отношение на жертвите, доколкото те имат качеството на свидетели.

Член 45 — Защита на лица, които подават сигнали за престъпления или сътрудничат на правосъдието

Страните предприемат необходимите законодателни и други мерки, за да осигурят ефективна и подходяща защита на лицата, които подават сигнали за престъпления, определени като такива в съответствие с настоящата конвенция, или по друг начин сътрудничат на органите за разследване или съдебно преследване.

Глава VIII — Механизъм за мониторинг

Член 46 — Комитет на страните

1. Комитетът на страните се състои от представители на страните по настоящата конвенция.
2. Комитетът на страните се свиква от генералния секретар на Съвета на Европа. Първото му заседание се провежда в срок от една година след влизането в сила на настоящата конвенция по отношение на десетата подписала я държава, която я е ратифицирала. След това той се свиква по искане на поне една трета от страните или на генералния секретар.
3. Комитетът на страните приема своя процедурен правилник.
4. Всяка страна по конвенцията, която не е член на Съвета на Европа, допринася за финансирането на дейностите на Комитета на страните. Вноската на страна, която не е член на Съвета на Европа, се определя съвместно от Комитета на министрите и съответната страна.

Член 47 — Други представители

1. Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, комисарят на Съвета на Европа за правата на човека, Европейският комитет по проблемите на престъпността (ЕКПП), както и другите съответни междуправителствени комитети на Съвета на Европа, назначават по един представител в Комитета на страните.
2. Комитетът на министрите може да покани други органи на Съвета на Европа да назначат представител в Комитета на страните след консултация с последния.

3. Представители на гражданското общество, и по-специално на неправителствени организации, могат да бъдат допуснати като наблюдатели в Комитета на страните съгласно процедурата, установена в съответните правила на Съвета на Европа.
4. Представителите, назначени съгласно параграфи 1—3 от настоящия член, участват в заседанията на Комитета на страните без право на глас.

Член 48 — Функции на Комитета на страните

1. Комитетът на страните следи за изпълнението на настоящата конвенция. В процедурния правилник на Комитета на страните се определя процедурата за оценка на изпълнението на настоящата конвенция.
2. Комитетът на страните улеснява събирането, анализа и обмена на информация, опит и добри практики между държавите с цел подобряване на способността им за защита на околната среда чрез наказателното право.
3. Когато е целесъобразно, Комитетът на страните също така:
 - а) улеснява действителното използване и прилагане на настоящата конвенция, включително установяване на всички проблеми и последиците от всяка декларация или резерва, направени по настоящата конвенция; и
 - б) изразява на становище по всеки въпрос, свързан с прилагането на настоящата конвенция, и улеснява обмена на информация относно значими развития в областта на правото, политиката или технологиите.
4. Комитетът на страните се подпомага от Секретариата на Съвета на Европа в упражняването на функциите, произтичащи от настоящия член.
5. ЕКПП се информира периодично за дейностите, посочени в параграфи 1—3 от настоящия член.

Глава IX — Връзка с други източници на международното право

Член 49 — Връзка с други източници на международно право

1. Настоящата конвенция не засяга правата и задълженията, произтичащи от международното обичайно право и други международни конвенции, по които страните по настоящата конвенция са страни или ще станат страни и които съдържат разпоредби по въпроси, уредени в настоящата конвенция.
2. Страните по настоящата конвенция могат да сключват помежду си двустранни или многостранни споразумения по въпросите, уредени в настоящата конвенция, с цел допълване или укрепване на нейните разпоредби или улесняване прилагането на залегналите в нея принципи.
3. Никоя разпоредба на настоящата конвенция не засяга правата, задълженията и отговорностите на държавите и лицата съгласно международното право.

Глава X — Изменяне на Конвенцията

Член 50 — Изменяне на Конвенцията

1. Всяко предложение за изменение на настоящата конвенция, представено от страна, се съобщава на генералния секретар на Съвета на Европа, който го

препраща на държавите — членки на Съвета на Европа, на всички подписали държави, на всички страни по конвенцията, на Европейския съюз, на всички държави, поканени да подпишат настоящата конвенция в съответствие с разпоредбите на член 53, и на всички държави, поканени да се присъединят към настоящата конвенция в съответствие с разпоредбите на член 54.

2. Комитетът на министрите на Съвета на Европа разглежда предложеното изменение и, след като се консултира със страните по настоящата конвенция, които не са членки на Съвета на Европа, може да приеме изменението с предвиденото в член 20, буква г) от Статута на Съвета на Европа мнозинство.
3. Текстът на всяко изменение, прието от Комитета на министрите съгласно параграф 2 на настоящия член, се изпраща на страните за приемане.
4. Всяко изменение, прието в съответствие с параграф 2 от настоящия член, влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на едномесечен срок от датата, на която всички страни са уведомили генералния секретар на Съвета на Европа за приемането му.

Глава XI — Заключителни разпоредби

Член 51 — Правни последици от настоящата конвенцията

1. Разпоредбите на настоящата конвенция не засягат разпоредбите на националното право и обвързващите международни инструменти, които вече са в сила или могат да влязат в сила, и съгласно които на лицата се предоставят или биха се предоставили по-благоприятни права при предотвратяване и борба с престъпленията срещу околната среда.
2. Страните, които са държави — членки на Европейския съюз, прилагат в своите взаимоотношения правилата на Европейския съюз, уреждащи въпросите, попадащи в обхвата на настоящата конвенция. Това не засяга пълното прилагане на настоящата конвенция в отношенията им с другите страни.

Член 52 — Уреждане на спорове

1. Страните по всеки спор, който може да възникне във връзка с прилагането или тълкуването на разпоредбите на настоящата конвенция, първо се стремят да го разрешат чрез преговори, помирение, арбитраж или други методи за мирно уреждане, приети по взаимно съгласие между тях.
2. Комитетът на министрите на Съвета на Европа може да установи процедури за уреждане на спорове, които да бъдат използвани от страните в спора, ако те се съгласят за това.

Член 53 — Подписване и влизане в сила

1. Настоящата Конвенция е открита за подписване от държавите — членки на Съвета на Европа, от държавите, които не членуват в Съвета на Европа, но са взели участие в изготвянето ѝ, и от Европейския съюз.
2. Настоящата конвенция подлежи на ратификация, приемане или утвърждаване. Инструментите за ратификация, приемане или утвърждаване се депозират при генералния секретар на Съвета на Европа.
3. Настоящата конвенция влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата, на която 10 подписали държави,

включително най-малко осем държави — членки на Съвета на Европа, са изразили съгласието си да бъдат обвързани от конвенцията в съответствие с параграф 2 от настоящия член.

4. Що се отнася до всяка държава, посочена в параграф 1 от настоящия член, или до Европейския съюз, които впоследствие изразят своето съгласие да бъдат обвързани от конвенцията, настоящата конвенция влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата на депозиране на инструмента за ратификация, приемане или утвърждаване.

Член 54 — Присъединяване към конвенцията

1. След влизането в сила на настоящата конвенция Комитетът на министрите на Съвета на Европа може, след като се консултира със страните по настоящата конвенция и получи единодушното им съгласие, да покани всяка държава, която не членува в Съвета на Европа и не е участвала в изготвянето на конвенцията, да се присъедини към нея с решение, взето с предвиденото в член 20, буква г) от Статута на Съвета на Европа мнозинство, и прието с единодушие от представителите на страните, имащи право да заседават в Комитета на министрите.
2. По отношение на всяка присъединяваща се държава конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата на депозиране на инструмента за присъединяване при генералния секретар на Съвета на Европа.

Член 55 — Териториално приложение

1. Всяка държава или Европейският съюз могат при подписването или при депозирането на своя инструмент за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване да посочат територията или териториите, на които се прилага настоящата конвенция.
2. Всяка от страните може на по-късна дата и посредством декларация, адресирана до генералния секретар на Съвета на Европа, да разшири приложното поле на настоящата Конвенция до всяка друга територия, посочена в декларацията, за чиито международни отношения тя отговаря или от чието име е упълномощена да поема задължения. По отношение на такава територия конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата на получаване на тази декларация от генералния секретар на Съвета на Европа.
3. Всяка декларация, направена въз основа на предходните два параграфа, може да бъде оттеглена по отношение на всяка територия, посочена във всяка такава декларация, чрез уведомление, адресирано до генералния секретар на Съвета на Европа. Оттеглянето поражда действие на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата на получаване на това уведомление от генералния секретар.

Член 56 — Резерви

1. Не се допускат резерви по отношение на никоя от разпоредбите на настоящата конвенция, с изключение на тези, предвидени в параграфи 2 и 3 от настоящия член.
2. Всяка държава или Европейският съюз могат, в момента на подписването или при депозирането на своя инструмент за ратификация, приемане, утвърждаване

или присъединяване, с декларация, адресирана до генералния секретар на Съвета на Европа, да си запазят правото да не прилагат или да прилагат само в конкретни случаи или при определени условия разпоредбите на член 33, параграф 1, буква г) от настоящата конвенция.

3. Въз основа на хармонизираното си законодателство, организация за регионална интеграция и държавите — членки на тази организация, могат, в момента на подписването или при депозирането на инструмента си за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, с декларация, адресирана до генералния секретар на Съвета на Европа, да уточнят:
 - а) обхвата на понятието „незаконно“ в член 3, буква а) от настоящата конвенция; и
 - б) обхвата на понятията „национално право“, „национални разпоредби“, „защитен“ и „изискване“, използвани за целите на определянето на престъпленията по членове 13 и 14, членове 19—22 и членове 26—30 от настоящата конвенция.
4. Всяка от страните може да оттегли изцяло или частично резерва чрез декларация, адресирана до генералния секретар на Съвета на Европа. Тази декларация поражда действие от датата на получаването ѝ от генералния секретар.

Член 57 — Денонсиране

1. Всяка от страните може по всяко време да денонсира настоящата конвенция посредством уведомление, адресирано до генералния секретар на Съвета на Европа.
2. Денонсирането поражда действие на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата на получаване на уведомлението от генералния секретар.

Член 58 — Уведомяване

Генералният секретар на Съвета на Европа уведомява държавите — членки на Съвета на Европа, държавите, които не членуват в Съвета на Европа, но са взели участие в изготвянето на конвенцията, всички подписали държави, всички страни, Европейския съюз и всички държави, поканени да се присъединят към конвенцията, за:

- а) всяко подписване;
- б) депозирането на всеки инструмент за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване;
- в) всяка дата, на която настоящата конвенция влиза в сила, съгласно разпоредбите на членове 53 и 54;
- г) всяко изменение, прието в съответствие с член 50, както и датата, на която изменението влиза в сила;
- д) всяка резерва и оттегляне на резерва, направени в съответствие с член 56;
- е) всяка декларация, направена съгласно разпоредбите на член 57; или
- ж) всеки друг акт, уведомление или съобщение, свързани с настоящата конвенция.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписахме настоящата конвенция.

Съставено в [...] на [...] [202х г.] на английски и френски език, като двата текста имат еднаква сила, в единствен екземпляр, който се депозира в архивите на Съвета на Европа. Генералният секретар на Съвета на Европа предава заверено копие на всички държави — членки на Съвета на Европа, на държавите, които не членуват в Съвета на Европа, но са взели участие в изготвянето на настоящата конвенция, на Европейския съюз и на всички държави, поканени да се присъедини към настоящата конвенция.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Резерви относно определението на някои понятия в Конвенцията на Съвета на Европа за опазване на околната среда чрез наказателното право

В съответствие с член 56, параграф 3 от Конвенцията за опазване на околната среда чрез наказателното право („конвенцията“), Европейският съюз декларира, че за Европейския съюз понятието „национално право“, използвано за определяне на понятието „незаконно“ в член 3, буква а) от Конвенцията, означава право на Съюза, което допринася за постигането на една от целите на политиката на Съюза в областта на околната среда, както са определени в член 191, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и законов или подзаконов акт или административна разпоредба на държава членка на Европейския съюз или решение, прието от компетентен орган на държава членка, с което се привежда в действие съответното право на Съюза. Същото значение се прилага и за понятията „национално право“ и „национални разпоредби“, използвани за целите на определяне на съответните деяния по членове 14, 19, 20, 21, 26, 29 и 30 от Конвенцията. Освен това, понятията „защитен“ и „изискване“, използвани за целите на определяне на съответните деяния по членове 13, 22, 27, 28 и 29 от конвенцията, се тълкуват в съответствие с националното право, както е определено по-горе.